

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی کاربرد نظریه رفتار برنامه ریزی شده در ارتقای رفتار فعالیت
جسمانی در دختران دبیرستانی مبتلا به اضافه وزن و چاقی در شهر فسا

استاد راهنمای اول :

دکتر عبدالعظیم علی نژاد

استاد راهنمای دوم:

دکتر علی خانی جیحونی

دکتر

نگارش :

فاطمه رسولی

چکیده:

بررسی کاربرد نظریه رفتار برنامه ریزی شده در ارتقای رفتار فعالیت جسمانی در دختران دبیرستانی مبتلا به اضافه وزن و چاقی در شهر فسا

مقدمه: فعالیت جسمانی از جنبه های مهم ارتقای سلامت و یکی از پیش بینی کننده های مرگ و ناتوانی در سراسر جهان است. بنابراین مطالعه حاضر با هدف تعیین بررسی کاربرد نظریه رفتار برنامه ریزی شده در ارتقای رفتار فعالیت جسمانی در دختران دبیرستانی مبتلا به اضافه وزن و چاقی در شهر فسا انجام گرفت.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود که بر روی ۲۰۰ دانش آموز دختر دبیرستانی مبتلا به اضافه وزن و چاقی در دو مقطع متوسطه دوره اول و دوم در شهر فسا انجام شد. داده ها با استفاده از پرسشنامه ۳ بخشی شامل اطلاعات دموگرافیک، نظریه رفتار برنامه ریزی شده و پرسشنامه بین المللی (IPAQ) فعالیت بدنی به روش خودگزارش دهی جمع آوری گردید. جهت آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۲ و آزمونهای آماری توصیفی، رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

نتایج: میانگین سنی افراد $16/12 \pm 1/81$ سال و میانگین بعد خانوار $4/09 \pm 1/06$ بود. میانگین نمایه توده بدنی $29/14 \pm 3/38$ کیلوگرم بر مترمربع تعیین شد. ۱۴/۲۱ درصد افراد مورد پژوهش دارای فعالیت بدنی شدید، ۵۱/۲۲ درصد افراد مورد پژوهش دارای فعالیت بدنی متوسط بودند. بین نگرش، هنجار انتزاعی، کنترل رفتاری درک شده و قصد رفتاری با رفتار (فعالیت جسمانی) رابطه معنی داری مشاهده شد. متغیرهای مورد بررسی ۴۴/۵ درصد از واریانس رفتار فعالیت جسمانی را پیشگویی نمود. قدرت پیشگویی نگرش و قصد، برای رفتار فعالیت جسمانی بیشتر بود.

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج مطالعه، استفاده از نظریه رفتار برنامه ریزی شده و توجه بیشتر به سازه نگرش به عنوان قویترین فاکتور پیش بینی کننده قصد در طراحی مداخلات آموزشی جهت ارتقای فعالیت جسمانی در بین دانش آموزان دختر، نویدبخش اثرات سودمندی خواهد بود.

واژگان کلیدی: دانش آموزان؛ فعالیت جسمانی؛ قصد؛ نظریه رفتار برنامه ریزی شده، چاق

Abstract

Introduction: Physical activity is one of the most important aspects of health promotion and one of the predictors of death and disability worldwide. In this study, we aimed to determine the predictors of physical activity in high school girls with obesity and overweight in Fasa city.

Method: The present study was a descriptive-analytical study that was done on 200 high school girl students with overweight and obesity in two high schools of first and second grade in Fasa city. Data were collected using a 3-part questionnaire including demographic information, Theory of Planned Behavior, and International Physical Activity Questionnaire (IPAQ). Data were analyzed by SPSS software version 22 and descriptive statistics, regression and Pearson correlation coefficient.

Results: The mean age of the subjects was 16.12 ± 1.81 and the mean of family dimension was 4.09 ± 1.06 . The mean BMI was 29.14 ± 3.38 kg / m². 14.21% of the subjects had intense physical activity, 34.5% of the subjects had intense physical activity and 51.2% of the subjects had light and low physical activity (walking). There was a significant relationship between attitude, subjective norm, perceived behavioral control and behavioral intention with behavior (physical activity). The studied variables predicted 44.5% of the variance in physical activity behavior. The power of predicting attitude and intention was greater for physical activity behavior.

Conclusion: We recommend using the theory of planned behavior and paying more attention to the attitude construct, as the strongest predictor of intention, in designing educational interventions to promote physical activity among female students.

Keywords: Intention; Physical Activity; Theory of Planned Behavior; Students, Obese

